

Strateegilise reservi loomise sammud

Timo Tatar

Energeetika ja maavarade asekantsler
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

6.12.2022

Erinevates Euroopa riikides on ajalooliselt kasutusel väga erinevaid võimsusmehhanismi tüüpe

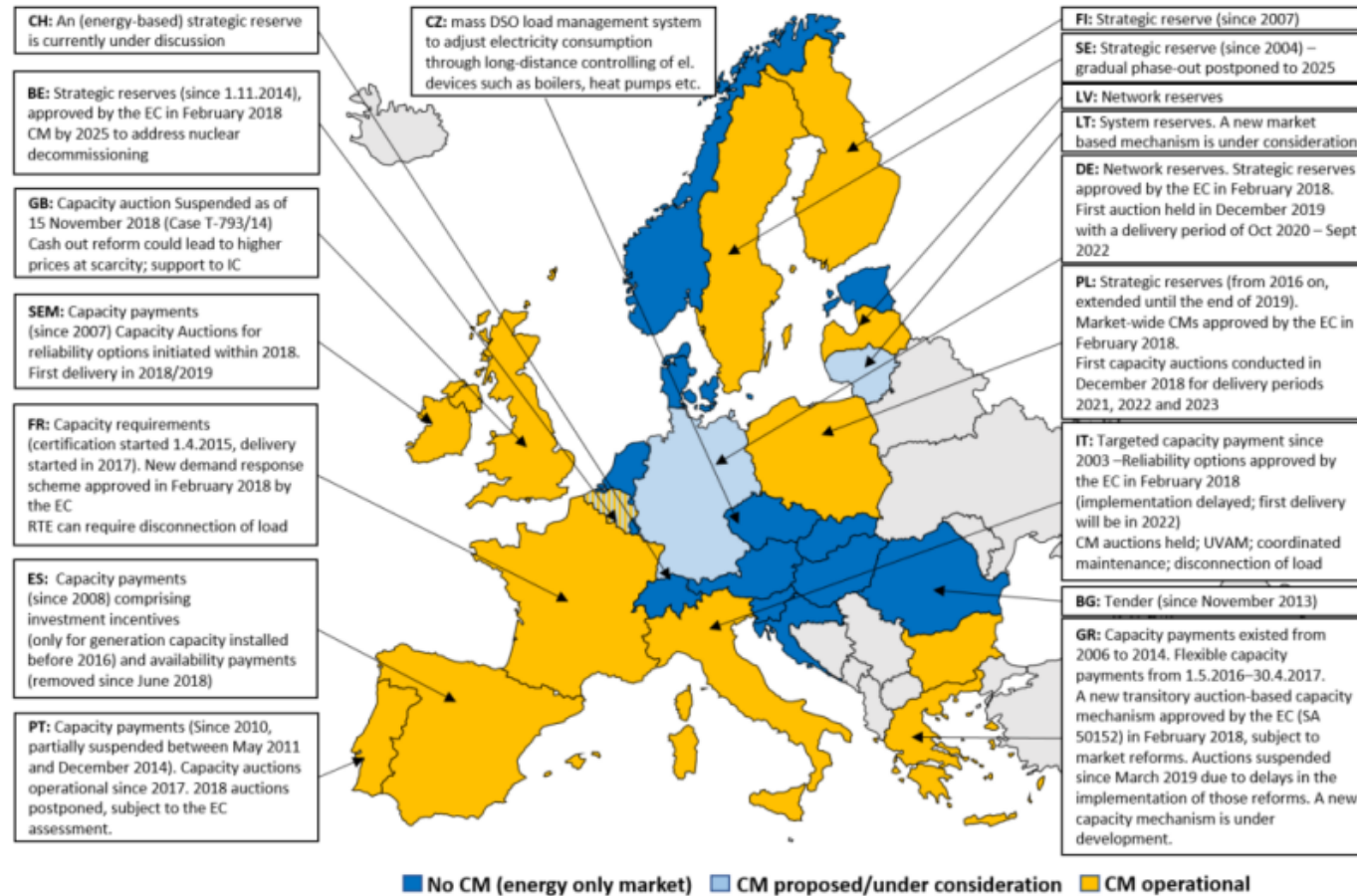
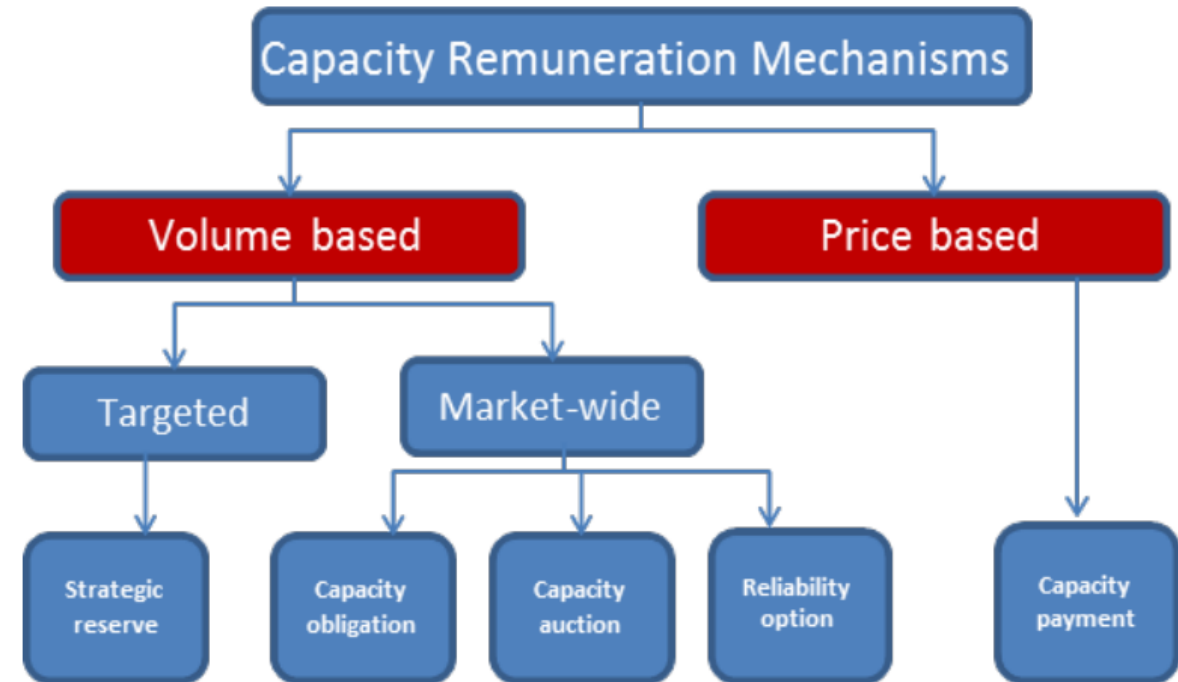

Figure 1: Map of Capacity Mechanisms in the EU (Source: ENTSO-E elaboration based on ACER market monitoring report]

Mis on strateegiline reserv?

- Väikseima turumoonutusega võimsusmehhanismi tüüp
- Eelnevalt kokkulepitud tasu eest juhitava tootmisvõimsuse (või tarbimise alla koormamine) hoidmine/säilitamine
- Strateegiline reserv on ülejäänud elektriturust eraldiseisev
- Käivitatakse TSO korraldusel üksnes juhul, kui turul piisavalt tootmisvõimsuseid ei leidu ning on oht varustuskindlusele

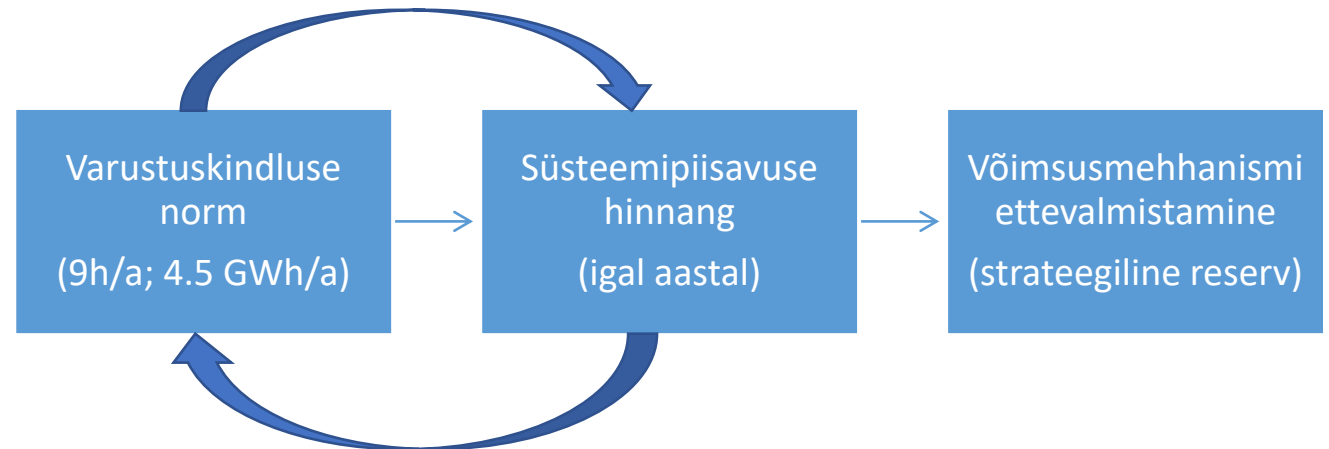

Peab vastama EL regulatsioonile

- Ajaliselt piiratud
- Minimaalsed turumoonutused
- Piirdub ulatusega, mis on vajalik varustuskindluse probleemi lahendamiseks ja varustuskindluse normi täitmiseks
- Võimsuspakkujad tuleb leida läbipaistvalt, mittediskrimineerivalt ja konkurentsipõhiselt
- Osaleda saavad nii olemasoleva, kui uued elektrijaamad
- Kvalifitseeruva tootmiseseadme heitepiirangud (550 g/kWh vs. 350kgCO₂/kWh/a)
- Rakendamiseks vajalik taotleda EL riigiabi luba

Strateegilise reservi ettevalmistavad tegevused Eestis

- Märts 2020 – varustuskindluse normi analüüs
- September 2020 – Eestile sobiva võimsusmehhanismi uuring
- Mai 2021 – Varustuskindluse normi kinnitamine VV-s
- 2021/22 – Elektriturseaduse muudatuste väljatöötamine

Tegevus	Vastutav osapool	Indikatiivne ajakava
Varustuskindluse normi kontroll	Elering AS	Jooksvalt
Teavitada MKM-i varustuskindluse normi potentsiaalsest ületamisest	Elering AS	Tehtud
Hinnata turutökkeid, selgitada välja ja võimalusel eemaldada põhjused, miks uusi juhitavaid tootmiseadmeid turule ei tule	Konkurentsiamet	I kvartal 2023
Teavitada Euroopa Komisjoni ja ACER-t võimsusmehhanismi kasutamise vajadusest (esitada riigiabi andmise taotlus)	MKM	Aprill 2023
Esitada strateegilise reservi eelnõu 1. kooskõlastusringile	MKM	Veebruar/Märts 2023
Esitada strateegilise reservi eelnõu VV-le	MKM	Aprill/Mai 2023
Läbirääkimised Euroopa Komisjoniga	MKM	2023. a I-IV kvartal
Riigiabi luba väljastatud	MKM	2023. a lõpp
Strateegilise reservi eelnõu on võetud vastu seadusena	Riigikogu/MKM	2023. a lõpp
Strateegilise reservi hanke väljakuulutamine	TSO	2024. a 1. pool
Lepingu sõlmimine	TSO	2025. a 2. pool
Strateegilise reservi käitamine	TSO	2027

Kõik.

timo.tatar@mkm.ee

